

Butlletí d'INFORMACIO CATALANA

PORTANTVEU DE LA UNIO DELS CATALANS INDEPENDENTISTES

AYN IV Editat pel "CATALUNYA", GROU N. R.
NUM. 46

J. A. Saco 415. — SANTIAGO DE CUBA 31 AGOST
1 9 4 3

CRONICA

Segueix la maniobra. Aquells que endebades tracten de crear una unitat catalana sense definicions, són els mateixos que persisteixen en l'intent de sabotejar el moviment d'unió dels catalans independentistes, presentant-lo com un moviment divisionari que vol substituir tot l'existent. Són els mateixos que tot sovint neguen l'eficàcia del sentiment patriòtic i el desprecien com element constructiu, però apellen al recurs d'explotar aquest sentiment que viu en el cor de tot català despreocupat d'ambicions i allunyat de cledes i partidariemes, sa i ingenu, per fer-li creure que l'objectiu de la U. dels C. I. és anul·lar el Consell de Londres.

No poden—perquè els hi és impossible—negar el dret d'organitzar-se als independentistes catalans i el que temen, en realitat, és a la força del patriotisme organitzat fent camí cap a la realització del suprem ideal.

La U. dels C. I. no és com pretenen inútilment fer creure, un moviment paral·lel al desenrotllat a l'entorn del Consell de Londres, sinó convergent a un Consell Nacional que ens representi a tots perquè de debò sigui l'expressió de la nostra nacionalitat sotmesa reivindicant la totalitat dels seus drets nacionals. En aquest conjunt, la U. dels C. I. aspira a ésser la part més important—indubtablement ho serà—per raó del seu ideal i del pes decisiu de la seva organització ja en marxa cap a l'estudi i la realització pràctica de l'ideal independentista.

No creiem que ningú tingui del que ha d'ésser un Consell Nacional un concepte diferent. Si per manca de densitat nacionalista o per egoïsmes, el Consell de Londres no arribés a la categoria de **nacional**—per quedar-se a la meitat del camí—ifos el criteri predominant el de la defensa dels interessos creats a l'entorn de situacions polítiques passades, ningú no podrà pretendre que hom acati la seva autoritat ni se'l recolzi per patriotisme com a representació nacional. L'acte anti-patriòtic, en aquest cas, estaria en la pròpia realització d'un Consell d'aquesta mena.

Recolzar-lo o no. —hem estat prou clars en aquest assumpte— depèn avui d'una actitud definitiva de part del Consell de Londres o del conjunt dels organismes que actualment el recolzen.

L'impasse creat amb la dimissió del Consell de Londres ja és hora que s'acabi. Ja n'hi ha prou de jugar entre bastidors assajant combinacions de peons per servir exclusivament interessos polítics. Si hi ha bona voluntat patriòtica i domina efectivament el propòsit de crear quan abans la unitat global dels catalans, cal que s'acabi aviat.

Si no succeís així, pitjor per ells. La U. dels C. I. està sobre la marxa. Porta per bandera la raó, per procediments la veritat i la claredat i per tàctica el sacrifici. La maniobra iniciada per anorrear-la s'estrellarà definitivament contra els murs de la ineficàcia que ells mateixos basteixen, pedra a pedra, amb egoïsmes, covardia i esperit servil. Nosaltres podem esperar, ells no. L'espera en nosaltres és la segura incorporació de noves voluntats a la causa de la independència. En ells representa l'allunyament progressiu d'aquella part de catalans que, confiadament, espera el gest digne que no arriba mai.

"No és pot enganyar a tot el món tot el temps", digué el gran Lincoln. Mentre nosaltres parlarem amb fets, ells seguiran parlant el llenguatge confusionista que han emprat fins ara, matant la mica d'esperança que en ells hi pugui haver-hi dipositada. I mentre nosaltres anirem a descobrir el raig de llum que hi ha en cada cor de català, retornant-li la fe i renovant-li l'esperança, ells seguiran, mentre puguin, amb el seu "chantage" patriòtic.

A la U. dels C. I. ja no pot discutir-se-li la força majoritària. Els punts bàsics estaven en la consciència de tots els catalans—ho demostren les adhesions rebudes en gran nombre— i tingueren la virtut de donar el to i la intensitat que reclama la consciència nacional dels catalans a l'exili.

Per això, són ridícules les maniobres!

Full de la Nostra Historia

Fases culminants del renaixement polític Català

LA MANCOMUNITAT

L'incipient renaixement polític català troba un camí pràctic quan obliga a Maura a oferir un projecte d'Administració Local. Això era el punt de partida que lògicament havia d'escalar les diverses fases que arribaran a la independència. Perquè els espanyols en tenien consciència es produïren les aferrissades batalles parlamentàries, el cop d'estat de Primo de Rivera i, darrerament, la sublevació de Franco. En el que va de segle la política espanyola es mou exacerbadament a la preocupació de que Catalunya els fuig, que Catalunya segueix el camí de les velles colònies d'Amèrica i de Cuba i que obtindrà la seva independència.

Veiem-ne la fase inicial del procés: Solidaritat catalana fou desfeta gràcies a les cobejances que Maura sabé despertar entre els homes de la Lliga al prometre'ls un projecte de descentralització administrativa. No cal dir que Maura no tenia la més petita intenció de complir la seva promesa, però el projecte era l'esquer i no n'hi havia d'altra. La Lliga parlant en nom de Catalunya era una força que els conservadors espanyols volien aprofitar per les seves especulacions parlamentàries així com els liberals dinàstics feien l'aleta, amb els mateixos fins, a les esquerres catalanes.

Prat de la Riba sabé moure els nits i, amb càlcul fred, anà posant les fites que assenyalaven els avenços difícils de la construcció nacional. La promesa de Maura li serví per fonamentar una ambició que transformava un desig més aviat platònic en una acció amb contingut polític quan, davant una proposició de M. Folguera i Duran demanant que "les quatre diputacions catalanes manifestin el seu desig de veure reconstruïda la unitat catalana i de tenir un organisme comú", en fa presentar una altra per Duran i Ventosa en la qual es demana "que les quatre províncies catalanes estudiïn un projecte de bases per a constituir un organisme super-provincial que representi tot Catalunya".

Això s'esdevenia l'any 1911 i abans de finir l'any el projecte de Mancomunitats era presentat pels presidents de les quatre Diputacions catalanes al

aleshores cap del Govern espanyol senyor Canalejas. Aquest accepta el projecte i el compromís de presentar-lo a les Corts convençut que no hi havia altre camí possible per governar en pau que donar un xic de satisfacció als catalans.

El Projecte de Mancomunitats fou presentat al Congrés a començaments de 1912 on sortiren a relluir els perills separatistes de tota concessió a Catalunya per minsa que fos i on les especials situacions interiors dels prohoms espanyols, curules d'anècdotes pintoresques, feren que el projecte, malgrat tot, s'aprovés en aquella mateixa legislatura. On el projecte no pogué passar fou al Senat. No hi hagué força humana de convèncer els intransegents senadors. Després d'una crisi al govern espanyol i tancades les Corts, Dato, promulgava un Decret, a mitjans de desembre de 1913, que autoritzava la constitució de Mancomunitats provincials amb atribucions purament administratives. El Decret facultava per sol·licitar Delegacions de Serveis. Aquesta facultat, però, fou lletra morta. Cap Delegació no fou concedida a la Mancomunitat de Catalunya, única que va constituir-se. Tanmateix, tot i la manca d'atribucions, gràcies a la perseverància i seny de Prat de la Riba, la Mancomunitat muntà tot un sistema d'institucions que donaren vigorós impuls a la cultura catalana, una magnífica xara de carretes que l'Estat espanyol no les hauria ofert mai i sabé infondre en el nostre poble el sentit constructiu de la catalanitat.

Per primera vegada després d'un segle el cos esquarterat de Catalunya començava a reconstituir-se en la seva unitat original.

Per evitar que anés més enllà, Espanya inventava el Cop d'Estat de Primo de Rivera que dissolia la Mancomunitat.

Set anys després, quan Primo de Rivera fracassava en el seu intent d'aturar la marxa ascendent de Catalunya—avui veiem com un mèrit extraordinari d'ètica política i patriòtica el que aleshores considerarem un fet normal—els homes de la Mancomunitat no demoraren la restauració de la seva "legalitat" i no posaren cap traba perquè Catalunya pogués anar més enllà en el camí de les seves llibertats.

Per la transcripció

Pere LLOPIS.